

Sygn. akt II Ca 771/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Terpiłowska

Sędziowie: SO Małgorzata Mróz

SO Alicja Chrzan

Protokolant: Violetta Drohomirecka

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...)Spółka z o.o w W.**

przeciwko **(...) w W., J. W. i T. M.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt I C 1390/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej 1.200 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

(...)

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...)Sp. z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanych (...) w W., T. M. i J. W. kwoty 30 609 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych z zastrzeżeniem, że przez zapłatę na rzecz powoda przez któregokolwiek z pozwanych dług wygasa w zaspokojonej części względem pozostałych pozwanych. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 28 czerwca 2012 roku na podstawie pisemnej umowy wynajęła pozwanemu T. M. samochód marki F. (...) z terminem zwrotu w dniu 30 czerwca 2012 roku. Pojazd ten nie został zwrócony, albowiem w nocy z 29 na 30 czerwca 2012 roku został on uszkodzony w wyniku mającej miejsce na terenie Niemiec kolizji spowodowanej przez kierującego pojazdem J. W., który doprowadził do niej nie zachowując wymaganej ostrożności i naruszając zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W ocenie strony powodowej pozwany T. M. nie był uprawniony do powierzenia samochodu osobie trzeciej, jak również treść zawartej z nim umowy wykluczała możliwość wyjazdu wynajętego samochodu za granice Polski. Powodowa spółka podniosła również, że

pomimo zawartej w dacie zdarzenia umowy ubezpieczenia (...) pozwany ubezpieczyciel ostatecznie odmówił wypłaty stosownego odszkodowania, powołując się na wyłączenie swojej odpowiedzialności wobec wynajęcia przedmiotowego samochodu, wskazując przy tym, że wyłączenie takie zawarte było w treści ogólnych warunków ubezpieczenia (...).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła, że w deklaracji ubezpieczającego zawartej we wniosku o ubezpieczenie wskazano, iż pojazd będzie przeznaczony na „użytek własny”. Wobec tego ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania bowiem uszkodzony pojazd był użytkowany w sposób sprzeczny niż to zadeklarowano we wniosku o ubezpieczenie, tj. został oddany w najem w celach zarobkowych. Zgodnie zaś z postanowieniami ogólnych warunków ubezpieczenia jeżeli nie umówiono się inaczej ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe w pojazdach wynajmowanych zarobkowo przez osoby prowadzące wypożyczalnie samochodów. Odnosząc się do argumentacji strony powodowej, pozwany ubezpieczyciel podniósł, że sam przedmiot działalności spółki jaki widnieje w (...) nie oznacza, że pojazd będzie oddany w najem.

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2014 roku pozwany T. M. podniósł, że w jego ocenie żądane odszkodowanie jest za wysokie, a samochód posiadał już uszkodzenia w chwili oddania go w najem pozwanemu.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 maja 2015r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I. zasądził od pozwanych T. M. i J. W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 30 609 zł (trzydzieści tysięcy sześćset dziewięć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 lipca 2013 roku do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego do wysokości dokonanej zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddalił,

III. zasądził solidarnie od pozwanych T. M. i J. W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 5 105 zł (pięć tysięcy sto pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. zasądził od strony powodowej (...)” Sp. z o.o. w W. na rzecz strony pozwanej (...) w W. kwotę 2 417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

V. nakazał uiścić solidarnie pozwanym T. M. i J. W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwotę 362,54 zł (trzysta sześćdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt cztery grosze) tytułem wydatków tymczasowo poniesionych w sprawie przez Skarb Państwa.

Sąd pierwszej instancji ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 stycznia 2012 roku S.K.Z. Sp. z o.o. jako właściciel pojazdu marki F. (...) o nr rej. (...) zawarła z (...) S.A. w ramach (...) umowy ubezpieczenia: odpowiedzialności cywilnej, (...), następstw nieszczęśliwych wypadków, (...) z okresem ubezpieczenia od dnia 14 stycznia 2012 roku do dnia 13 stycznia 2013 roku. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia ubezpieczającemu zostały doręczone ogólne warunki ubezpieczeń, w tym ubezpieczenia (...) zatwierdzone uchwałą zarządu ubezpieczyciela o nr (...). Ubezpieczający zawierając umowę ubezpieczenia (...) jako sposób użytkowania pojazdu wskazał: „użytek własny”. Zgodnie z § 6.4.4. (...) jeżeli nie umówiono się inaczej ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe w pojazdach wynajmowanych zarobkowo przez osoby prowadzące wypożyczalnie samochodów. Zgodnie z § 6.5 (...) ryzyka wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej w § 6.4. mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową na pisemny wniosek ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki.

Na podstawie umowy z dnia 28 czerwca 2012 roku T. M. wynajął od (...) Sp. z o.o. samochód marki F. (...) o nr rej. (...) z terminem zwrotu do dnia 30 czerwca 2012 roku. W umowie wskazano, że wynajmujący nie udziela zgody na wjazd

pojazdu za granicę. Zgodnie z Regulaminem wypożyczalni samochodów stanowiącym integralną część umowy najmu: najemca może pisemnie upoważnić inną osobę do prowadzenia samochodu pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody wynajmującego (pkt 6 Regulaminu – Wymogi w stosunku do najemcy oraz uprawnienia do kierowania samochodem); najemca odpowiada za wszelkie szkody spowodowane przez upoważnioną przez siebie osobę (pkt 7 Regulaminu – Wymogi w stosunku do najemcy oraz uprawnienia do kierowania samochodem).

T. M. przekazał wynajęty samochód J. W. prosząc go o przywiezienie nim mebli z B.. W drodze powrotnej J. W. prowadząc samochód zasnął, doprowadzając w ten sposób do kolizji drogowej. Uszkodzony pojazd został zatrzymany przez niemiecką Policję. Różnica wartości pojazdu sprzed i po kolizji wynosi 30 700 zł.

Pismem z dnia 17 maja 2013 roku (...) S.A. ostatecznie odmówiła zapłaty odszkodowania za skutki zdarzenia z dnia 29/30 czerwca 2012 roku powołując się na § 6.4.4. (...) i wskazując, że ubezpieczający ubezpieczył pojazd marki F. (...) o nr rej. (...) z przeznaczeniem do użytku własnego, a nie do wynajmu.

Pismami z dnia 12 czerwca 2013 roku (...) Sp. z o.o. wezwała J. W. i T. M. do zapłaty kwoty 45 000 zł tytułem naprawienia szkody wskutek uszkodzeń samochodu marki F. (...) oraz braku jego zwrotu.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, iż powództwo przeciwko T. M. i J. W. okazało się zasadne; nie podlegało ono jednak uwzględnieniu przeciwko stronie pozwanej (...) S.A.

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż jak wynika z ustalonego stanu faktycznego pozwany T. M. naruszył szereg postanowień umowy najmu, w tym stanowiącego jej - z mocy art. 384 § 1 k.c. - integralną część Regulaminu, który został mu doręczony przed zawarciem umowy, co T. M. potwierdził własnoręcznym podpisem. Pozwany T. M. wbrew zakazowi umownemu udostępnił wynajęty samochód osobie trzeciej (J. W.) bez zgody wynajmującego. Ponadto zlecił mu przejazd wynajętym pojazdem do Niemiec pomimo braku zgody na wjazd pojazdu za granicę. W konsekwencji osoba, której T. M. udostępnił pojazd spowodowała kolizję drogową, w wyniku której uszkodzeniu uległ wynajęty samochód, który nie został zwrócony wynajmującemu w umówionym terminie oraz w stanie nie pogorszonym stosownie do obowiązku najemcy wynikającego z art. 675 § 1 k.c. Należy przy tym podkreślić, że do powstania szkody nie doszłoby, gdyby pozwany T. M. w sposób należyty wykonywał zobowiązanie umowne i nie udostępnił pojazdu osobie trzeciej wbrew zakazowi umownemu. To przesądza o jego odpowiedzialności odszkodowawczej, której źródłem jest zawarta umowa, w tym w szczególności pkt 7 Regulaminu, zgodnie z którym najemca odpowiada za wszelkie szkody spowodowane przez upoważnioną przez siebie osobę. Odpowiedzialność pozwanego J. W. względem strony powodowej w ocenie Sądu pierwszej instancji wynikała, z czynu niedozwolonego, jakim było uszkodzenie pojazdu wskutek zawinionego spowodowania kolizji drogowej. Co prawda pozwany ten w odpowiedzi na pozew przyznał wyłączenie fakt, iż w dniu 29/30 czerwca 2012 roku kierował pojazdem F. (...), który uległ uszkodzeniu w wyniku kolizji, jednakże z zebranego materiału dowodowego wynika, że winę za jej spowodowanie ponosi pozwany. Jak wskazał bowiem w złożonych zeznaniach pozwany T. M., J. W. zadzwonił do niego w nocy i powiedział, że miał wypadek, bo zasnął za kierownicą. Przede wszystkim jednak, pozwany J. W. przyznał się do spowodowania kolizji w podpisanym przez siebie protokole przesłuchania z dnia 14 września 2012 roku, również wskazując wówczas, że zasnął za kierownicą wskutek czego odbił się od bariery i uderzył w jadący obok samochód. Warto przy tym podkreślić, że pozwany J. W. wskazał wtedy, że do udostępnionego mu samochodu „wsiadł z biegu i pojechał”. Tym samym przyznał, że nie przygotował się odpowiednio do czekającego go dalekiego, nocnego wyjazdu. Wobec powyższego powództwo przeciwko temu pozwanemu znajduje swoje oparcie w art. 415 K.c. Wysokość wyrządzonej przez pozwanych szkody oszacowana została na kwotę 30 700 zł w niekwestionowanej przez strony opinii biegłego sądowego Z. U., przy czym w opinii tej biegły uwzględnił już istniejące uszkodzenia pojazdu w chwili jego wydania T. M.. Tym samym wniesione przeciwko tym pozwanym powództwo o zapłatę kwoty 30 609 zł w ocenie Sądu pierwszej instancji podlegało uwzględnieniu w całości. Roszczenie o odsetki znajdowało swoje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 K.c. w zw. z art. 455 K.c. Skoro strona powodowa skutecznie wezwała pozwanych do zapłaty przed wniesieniem pozwu, to roszczenia przeciwko nim stały się wymagalne przed wniesieniem pozwu, co usprawiedliwia zasądzenie odsetek od dnia wniesienia pozwu zgodnie z jego żądaniem. Z uwagi na różne podstawy odpowiedzialności pozwanych T. M. i

J. W. Sąd pierwszej instancji zastosował konstrukcję odpowiedzialności in solidum, co znalazło swój wyraz w treści pkt I sentencji wyroku.

Powództwo przeciwko (...) S.A. w ocenie Sądu pierwszej instancji podlegało oddaleniu. Jak wynika z treści potwierdzenia zawarcia umów ubezpieczenia strona powodowa zawarła z (...) S.A. szereg umów ubezpieczenia w zakresie tzw. (...). Pakiet ten obejmował umowę odpowiedzialności cywilnej, (...), następstw nieszczęśliwych wypadków oraz umowę (...). Zgodnie z § 6 pkt 4 ppkt 4 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) zawartych w ramach (...) „jeżeli nie umówiono się inaczej ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe w pojazdach wynajmowanych zarobkowo przez osoby prowadzące wypożyczalnie pojazdów”. Nadto w § 6 pkt 5 (...) wskazano, że omawiane ryzyko wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej może być objęte ochroną ubezpieczeniową na pisemny wniosek ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki. Strona powodowa, na której w tym zakresie ciążył z mocy art. 6 k.c. obowiązek dowodowy, nie udowodniła jednak, że przedłożyła wniosek o objęcie ochroną ubezpieczeniową przedmiotowego ryzyka oraz nie wykazała, że z tego tytułu zapłaciła dodatkową składkę. Już tylko ta okoliczność potwierdza, że „nie umówiono się inaczej”, tj. nie objęto ochroną ubezpieczenia autocasco szkód powstałych w wynajmowanych pojazdach, co przesądza o oddaleniu powództwa w omawianej części. Strona powodowa podniosła jednak w uzasadnieniu pozwu oraz w dalszych pismach procesowych szereg argumentów, które miały wykazać, iż odszkodowanie z ubezpieczenia (...) jest należne. Argumentów tych Sąd pierwszej instancji nie uznał jednak za trafne. Nie przekonujące okazało się twierdzenie strony powodowej jakoby jej prezes podpisując umowę ubezpieczenia musiał legitymować się aktualnym odpisem z Rejestru Przedsiębiorców (...), z którego jasno miał wynikać przedmiot działalności strony powodowej, a tym samym – wedle stanowiska strony powodowej - skoro ubezpieczyciel mimo to zdecydował się na zawarcie umowy, to uznać należy, że wyłączenie wskazane w § 6.4.4. (...) nie dotyczyło umowy zawartej z powodem. W tym względzie zauważyć należy, że przedmiot działalności powodowej spółki wskazany w dziale trzecim Rejestru Przedsiębiorców (...) obejmuje 72 pozycje. Oznacza to, że – co wynika z odpisu z Rejestru Przedsiębiorców (...) – „wynajem i dzierżawa furgonetek” nie stanowiły wyłącznego przedmiotu działalności spółki. Posiadany F. (...) mógł więc być użytkowany przez (...) Sp. z o.o. na inne (niż wynajem) cele w prowadzonej przez spółkę działalności, co odpowiada użytemu w potwierdzeniu zawarcia umowy autocasco określeniu „na użytek własny”. Co więcej, również z brzmienia firmy strony powodowej ((...) nie wynika w ogóle, aby podmiot ten zajmował się wynajmem pojazdów. Tym samym nie można uznać, że strona pozwana zawierając umowę ubezpieczenia autocasco wiedziała o tym, że ubezpieczany samochód będzie przeznaczony na wynajem, a w konsekwencji, że zawierając umowę na w/w opisanych warunkach zrezygnowała z wyłączenia swojej odpowiedzialności w przypadkach wskazanych w § 6.4.4. (...). Innymi słowy strona powodowa nie wykazała, że ubezpieczyciel taką wiedzę w chwili zawarcia umowy posiadał, a zeznania R. Z., która wskazywała, że przedstawiciel ubezpieczyciela był informowany o przeznaczeniu ubezpieczanego pojazdu – jako osoby bezpośrednio zainteresowanej wynikiem niniejszego postępowania – uznać należy za niewiarygodne, a nade wszystko niepotwierdzone jakimkolwiek dokumentem lub innym dowodem. Warto przy tym podkreślić, że skoro od pozwanego T. M. strona powodowa wymaga przestrzegania regulaminu wypożyczalni pojazdu i w tym względzie powołuje się na złożony przez niego podpis potwierdzający to, że z regulaminem zapoznał się przed zawarciem umowy, to tym bardziej taką samą zasadę należy zastosować wobec powodowej spółki będącej przecież przedsiębiorcą. Wobec tego po zapoznaniu się z (...) strona powodowa chcąc objąć ubezpieczeniem również ryzyko wynikające ze szkód powstałych w związku z wynajmem pojazdu powinna była sama wystąpić z inicjatywą objęcia ubezpieczeniem tego ryzyka. Niezależnie od tego wskazać należy, że w umowach ubezpieczenia, a w szczególności w umowach zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami brak po stronie ubezpieczyciela generalnego obowiązku zwracania drugiej stronie stosunku zobowiązaniowego uwagi na wszelkie wyłączenia swojej odpowiedzialności odszkodowawczej zastrzeżone w treści umowy lub ogólnych warunkach ubezpieczenia. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż nie można również uznać, że odszkodowanie jest należne, albowiem szkodę wywołał J. W., który dysponował pojazdem jednoznacznie wbrew woli właściciela pojazdu, co – według powodowej spółki – oznaczać ma, że do szkody nie doszło w związku z wynajmem pojazdu. Nie budzi przecież wątpliwości, że podstawą wypłaty odszkodowania w niniejszej sprawie byłoby ryzyko ubezpieczeniowe dotyczące zaistnienia szkody polegającej na zniszczeniu pojazdu wskutek zdarzeń wskazanych w § 5 pkt I ppkt 1 i 2 (...), a nie szkody polegającej na utracie pojazdu, wyposażenia lub ich części wskutek kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozboju, wymuszenia rozbójniczego lub zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia (§ 5 pkt I ppkt 7 (...)). Samochód został bowiem odnaleziony, a

sama strona powodowa domagała się odszkodowania stanowiącego różnicę pomiędzy wartością pojazdu sprzed i po jego zniszczeniu w wyniku kolizji. Strona powodowa nie powołała się przy tym na wyrok sądu karnego, który uznałby sprawstwo któregoś z w/w czynów zabronionych przez któregoś z pozwanych, pomimo tego, że jak wynika z załączonych protokołów przesłuchań było prowadzone postępowanie przygotowawcze dotyczące okoliczności przedmiotowej sprawy. Również z ustaleń dokonanych w niniejszym postępowaniu nie wynika, że pozwani dopuścili się popełnienia któregoś z tych przestępstw; w szczególności pozwany J. W. nie zabrał pojazdu w celu przywłaszczenia ani jego krótkotrwałego użycia, albowiem pojazd znalazł się w jego posiadaniu zgodnie z wolą osoby uprawnionej do dysponowania pojazdem, tj. T. M.. Ostatecznie podnieść w tym względzie należy, że skoro do szkody doszło w pojeździe przeznaczonym na wynajem i – co najważniejsze - w związku z jego wynajęciem, to nie może budzić wątpliwości, że szkoda ta objęta jest analizowanym wyłączeniem odpowiedzialności ubezpieczyciela. Na marginesie rozważań Sąd pierwszej instancji wskazał, że okoliczności niniejszej sprawy dowodzą tylko, że – wbrew twierdzeniom strony powodowej – fakt wynajęcia pojazdu osobie trzeciej zwiększa ryzyko powstania szkody. Do szkody tej nie doszłoby bowiem gdyby pojazdem dysponował nie najemca pojazdu, a jego właściciel, który ze względu na ustalone przez siebie zasady zawarte w regulaminie nie przekazałby kluczyków do auta J. W., który nie miał ukończonych 23 lat. Nie zasługiwał w ocenie Sądu pierwszej instancji na akceptację argumentu strony powodowej, iż z uwagi na wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego w związku ze zdarzeniem z udziałem świadka M. B. uznać należy, że przedmiotowe wyłączenie odpowiedzialności w relacjach prawnych powoda z pozwanym nie obowiązywało. Strony nie zawarły bowiem wyłącznie ubezpieczenia (...) lecz również m.in. umowę ubezpieczenia (...). I to właśnie świadczenie z umowy (...) zostało wypłacone w ramach zgłoszonej przez M. B. szkody, co wynika wprost z dokumentacji związanej z likwidacją tej szkody (wydruk z płyty CD – k. 189). Z potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia nie wynika przy tym, że również w przypadku umowy ubezpieczenia (...) na zakres tego ubezpieczenia wpływał sposób użytkowania pojazdu oraz czy w (...) również istniało wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela w przypadku szkody powstałej w związku z najmem pojazdu, a tylko w razie spełnienia obu tych przesłanek można by rozważać czy praktyka wykonywania umów ubezpieczenia wskazywała na odmienną od przyjętej przez Sąd w niniejszej sprawie wykładnię treści zawartej umowy ubezpieczenia. Natomiast fakt, iż ubezpieczyciel dowiedział się o tym, że pojazd został wynajęty M. B. w żaden sposób nie wpływa na treść, rozumienie czy w końcu wykładnię (...) oraz sformułowania „użytek własny” użytego we wcześniej – w stosunku do zdarzenia z udziałem M. B. - zawartej umowie ubezpieczenia (...). Wprost przeciwnie sformułowanie „użytek własny” w sposób jednoznaczny wskazuje na to, że pojazd nie będzie udostępniany osobom trzecim i w tym zakresie brak miejsca na jakiegokolwiek wątpliwości interpretacyjne czy konieczność sięgania do innych niż wykładnia językowa sposobów wykładni oświadczeń woli.

O kosztach postępowania Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 K.p.c. Na zasądzoną na podstawie art. 105 § 2 zd. 1 K.p.c. solidarnie (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1975 roku, sygn. akt III CZP 6/75) od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 5 105 zł składa się kwota 1 671 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 2 400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika strony powodowej będącego adwokatem, kwota 1 000 zł tytułem uiszczonych przez stronę powodową zaliczki na opinię biegłego sądowego oraz kwota 34 zł tytułem opłat skarbowych od przedłożonych pełnomocnictw procesowych. Na zasądzoną od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 2 417 zł składa się z kolei kwota 2 400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika strony powodowej będącego radcą prawnym oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

W pkt V sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 K.p.c. nakazał pozwanym uiścić solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwotę 362,54 zł tytułem wynagrodzenia biegłego sądowego wypłaconego tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Wałbrzychu na podstawie prawomocnego postanowienia Referendarza sądowego z dnia 29 stycznia 2015 roku.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona powodowa zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo przeciwko stronie pozwanej tj. w zakresie pkt II i IV orzeczenia. Strona powodowa zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. naruszenie prawa materialnego, a to treści art. 65 § 2 k.c. w zw. z treścią umowy ubezpieczenia autocasco w pakiecie dealerskim w okresie ubezpieczenia od dnia 14.01.2012r. do dnia 13.01.2013r. polegające na wadliwej wykładni

postanowienia tej umowy ubezpieczenia i niewłaściwym zastosowaniu dyrektyw przewidzianych treścią art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez pominięcie przez Sąd Rejonowy, że znaczenie sposobu użytkowania ubezpieczonego pojazdu określone jako użytek własny spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wyklądać należy zgodnie z zakresem normalnych czynności takiego przedsiębiorcy i typowego przebiegu tego użytku, wskazujących na wykorzystywanie do realizacji celów prowadzenia normalnej rejestrowej działalności gospodarczej powodowej spółki, w tym w szczególności zarobkowego wynajmowania samochodów;

II. naruszenie prawa materialnego, a to treści art. 385 § 1 k.c., polegające na jej błędnym zastosowaniu, wyrażającym się pominięciem zawierania się wyłączenia zakresu ubezpieczenia w postaci zarobkowego wynajmowania pojazdu w użytym w umowie pojęciu użytku własnego pojazdu, tj. pominięciu przez Sąd I instancji sprzeczności umowy ubezpieczenia z (...), zwłaszcza z treścią § 6 pkt 4 ppkt. 4 (...);

III. naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy, a to treści art. 233 § 1 k.p.c. sprowadzające się do pominięcia deliktowego charakteru zdarzenia ubezpieczeniowego, na którym oparte zostało roszczenie pozwu, decydujące o braku wyczerpania in casu hipotezy wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej (...) przewidzianej treścią § 6 pkt 4 ppkt. 4 (...);

IV. naruszenie prawa materialnego, a to treści art. 65 § 2 k.c. w zw. z treścią § 6 pkt 4 ppkt. 4 (...), polegające na wadliwej wykładni postanowienia tej umowy ubezpieczenia i niewłaściwym zastosowaniu dyrektyw przewidzianych treścią art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez rozszerzającą wykładnię wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej pozwanego przewidzianej § 6 pkt 4 ppkt. 4 (...), polegające na objęciu tym wyłączeniem także sytuacji szkód na pojeździe, który w momencie powstania szkody nie był wynajmowany, podczas gdy postanowienie § 6 pkt 4 ppkt 4 (...) pozwala jedynie na wyłączenie odpowiedzialności pozwanego z tytułu szkód powstałych w czasie i w związku z najmem, a postanowienie to powinno być wykładane i stosowane ściśle i zawężająco.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 30.609 zł wraz z ustawowymi odsetkami za zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez pozwanego, lub pozwanego T. M., lub pozwanego J. W. zwalnia każdego z tych pozwanych do wysokości dokonanej zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, według norm przepisanych, tak za pierwszą jak i za drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Odpowiedź na apelację złożyła strona pozwana wnoszą o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie była zasadna.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo dokonał ustaleń faktycznych w sprawie i Sąd Okręgowy te ustalenia przyjmuje w całości za własne w zakresie objętym zaskarżeniem apelacją Strony powodowej (art. 378 § 1 k.p.c.).

Wskazane przez Stronę powodową zarzuty zawarte w apelacji, odnoszące się do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, w zasadzie stanowią polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd pierwszej instancji i miały zmierzać do odmiennej oceny materiału dowodowego – zgodnie z twierdzeniami i zarzutami Strony powodowej. Sąd Okręgowy ocenił, iż Sąd pierwszej instancji prawidłowo i nie naruszając reguł swobodnej oceny dowodów przewidzianych treścią art. 233 § 1 k.p.c. ustalił podstawy, na jakich powinno opierać się rozstrzygnięcie w sprawie. Wnioski jakie Sąd pierwszej instancji wyprowadza ze zgromadzonego materiału dowodowego są logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.09.2002 r, II CKN 817/00, LEX nr 56906). Zarzuty, jakie podniosła Strona powodowa w apelacji nie pozwalają na odmienną od dokonanej przez Sąd pierwszej instancji ocenę materiału dowodowego. Apelacja nie zawiera bowiem argumentów, które pozwalałyby uznać, iż przy ocenie dowodów Sąd pierwszej instancji rażąco naruszył zasady oceny

wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14.01.2000 r. I CKN 1169/99, OSNC 2007 /7-8/1 39; 10.04.2000 r. V CKN 17/00, OSNC 2000/10/189).

Sąd Okręgowy wskazuje, oceniając co do zasady zarzuty naruszenia prawa materialnego, iż postanowienia umowy nie stanowią prawa materialnego - odnoszą się bowiem jedynie do stron tej umowy i nie mają mocy powszechnie obowiązującej. Postanowienia umowy podlegają zatem interpretacji właściwej dla wykładni oświadczeń woli (art. 65 k.c.). Zarzuty zatem apelacji dotyczące naruszenia prawa materialnego należy interpretować stosownie do wskazanych łącznie z zapisami umowy przepisami prawa materialnego, traktując wskazane zapisy umowy stron jako zarzuty błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania ich zapisów w kontekście powołanych podstaw prawa materialnego wynikających z prawa powszechnie obowiązującego (por. wyrok SN z dnia 21 października 1998 r. II CKN 3/98, Legalis, wyrok SN z dnia 2 grudnia 1998 r., I CKN 907/97, Legalis, wyrok SA w Warszawie z dnia 5 marca 2014 r., VI ACa 881/13, Legalis).

Należy podkreślić, iż wiążąca dla ustalenia zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela pozostaje umowa stron – umowa ubezpieczenia z dnia 5 stycznia 2012r. W jej świetle nie można różnicować odpowiedzialności ubezpieczyciela w zależności od tego czy przedmiot ubezpieczenia został zniszczony przez wynajmującego czy też przez osobę, której wynajmujący powierzył wykonywanie przewozu. Inna miałaby być bowiem w ocenie apelującego sytuacja ubezpieczyciela gdyby uszkodzeniu uległ ubezpieczony pojazd kierowany przez najemcę, inna gdyby pojazd kierowany był przez osobę, której pojazd został powierzony przez najemcę. Nie można w ten sposób uzasadnić treścią umowy różnicowania sytuacji ubezpieczyciela, a tak zakłada apelujący wskazując na odrębne przesłanki warunkujące wypłatę odszkodowania właśnie w sytuacji gdy pojazd uległ zniszczeniu gdy kierował nim nie wynajmujący ale osoba trzecia. Faktem pozostaje, iż pojazd został wynajęty i to jest pierwotna przyczyna wyłączająca odpowiedzialność ubezpieczyciela w świetle wiążącej strony umowy (§ 6 pkt 4 ppkt. 4 OWU). Nie ma znaczenia to komu następnie został powierzony pojazd i w jakich okolicznościach doszło do zniszczenia pojazdu już w świetle ustalenia, iż nastąpiło to po przekazaniu pojazdu najemcy na podstawie umowy najmu. Umowa ubezpieczenia nie obejmowała szkód w pojazdach wynajmowanym w celach zarobkowych. Pojazd zatem został wynajęty niezgodnie z umową ubezpieczenia stron. Ubezpieczyciel właśnie przed taką sytuacją zabezpieczał się w umowie. Ubezpieczyciel co od zasady kalkuluje ryzyko związane z zawarciem umowy i w konsekwencji wysokość składki, oceniając ryzyka w określonej sytuacji – w niniejszej sprawie – ryzyka jakie wiążą się z użytkowaniem pojazdu przez właściciela i osoby mu podległe. Odrębne ryzyka wiążą się z powierzeniem pojazdu osobom trzecim, nie zainteresowanym bezpośrednio w należyтым dbaniu o stan pojazdu i jego bezpieczeństwo. Słusznie ubezpieczyciel wskazywał na treść zawartej umowy i zakres swojej odpowiedzialności.

Apelujący zarzucił naruszenie treści art. 65 k.c. tj. niewłaściwa wykładnię postanowień umowy a w zasadzie wykładnię oświadczeń woli zawartych w umowie stron co do zakresu ubezpieczenia. Nie można w tym zakresie zgodzić się z apelującym. Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił na podstawie dowodów, jakie zostały przedstawione przez strony treść umowy. Obowiązkiem powoda było wykazanie jaka była wola strony powodowej w chwili zawierania umowy tak by możliwym było ustalenie, iż pojęcie zawarte we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia „użytek własny” było inaczej rozumiane przez ubezpieczającego niż przez ubezpieczyciela. Strona powodowa jak wynika natomiast ze zgromadzonego materiału dowodowego zapoznała się z warunkami ubezpieczenia i ich nie kwestionowała. Nawet jeśli zatem nie rozumiała pojęć, jakich użyła we wniosku, należało zakres umowy ubezpieczenia doprecyzować. W szczególności, że mamy do czynienia z profesjonalnym podmiotem zajmującym się w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wynajmem samochodów. Trudno przyjąć, iż podmiot zajmujący się profesjonalnie wynajmowaniem pojazdów nie bada zawieranych umów właśnie pod kątem odpowiedzialności za szkody spowodowane przez najemców wynajmowanych samochodów. Apelujący odwraca tę sytuację wskazując, iż nie jest możliwe założenie, iż strona powodowa chciałaby zawrzeć ubezpieczenie, które nie odpowiada prowadzonej działalności i mimo zawarcia umowy nie zapewnia ochrony ubezpieczeniowej w podstawowym dla tej działalności zakresie – tj. w zakresie wynajmu samochodów. Jednakże to strona powodowa przystępując do umowy z ubezpieczycielem oświadczyła, że zapoznała się z warunkami ubezpieczenia, zaakceptowała wariant zaproponowany

przez ubezpieczyciela (jego przedstawiciela). Przyjęła zatem warunki umowy, na jakich umowa ostatecznie została zawarta.

Nie ma podstaw do uznania, iż zawarta umowa jest sprzeczna z treścią (...). Umowa bowiem odnosi się do pakietu, który stanowił podstawę ustalenia szczegółowych warunków i precyzuje co w wybranym pakiecie objęte jest ochroną ubezpieczeniową. (...) zawiera precyzyjne określone warunki, w jakich odpowiedzialność ubezpieczyciela jest wyłączona (powołany przez apelującego § 6 pkt 4 ppkt. 4 (...)). W tym zakresie (...) nie zawiera nieprecyzyjnych zapisów, co do których pozostawały by wątpliwości co do tego jak kształtują się poszczególne prawa i obowiązki stron umowy (w tym przypadku wyłączenie odpowiedzialności). Nie można zatem uznać, iż strony wiąże jedynie umowa a zapisy (...) określające wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela nie stanowią treści tej umowy. Do stwierdzenia zarzucanego naruszenia art. 385 § 1 k.c. zatem nie doszło a warunki wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela nie zachodzą.

Mając powyższe na uwadze apelacja na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążając obowiązkiem poniesienia kosztów tego postępowania stronę przegrywającą – stronę powodową. Zasądzona została od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwota 1.200 zł na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

(...)